

Celjski TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Leto III. — Štev. 4.

Celje dne 28. januarja 1950.

Cena 2 din

Postnina plačana v gotovini

NAŠ CILJ MORA BITI, DA SE S KREPITVIJO SOCIALIZMA IN SOCIALISTIČNE IZGRADNJE KREPI IN POGLJABLJA TUDI SOCIALISTIČNA DEMOKRACIJA, INICIATIVA IN VLOGA MNOŽIC, HKRATI PA TUDI VEZ MED PARTIJO IN DELOVNIMI LJUDMI NAŠE DEŽELE, KI SO ZBRANI V LJUDSKI FRONTI *** ŽIVO IN RAZNOVRSTNO POLITIČNO DELO JE TISTO SREDSTVO, KI OMOGOČA ORGANIZACIJO MNOŽIC IN NJIHOVO ZAVESTNO POVEZOVANJE S PARTIJO, POVEZOVANJE NJIHOVIH ZAVESTNIH TEŽENJ Z NALOGAMI IN DOLŽNOSTMI PARTIJE.

Letne skupščine sindikalnih organizacij ne smejo biti formalnost — pač pa močna politična mobilizacija kolektivov za nove naloge

Is proračunske razprave v Zvezni in republiški skupščini so razvidne naloge, ki stojijo pred našim delovnim ljudstvom v tem letu, predvsem pa naloge, stojijo pred delavci in nameščenici v tovarnah in ustanovah. Predsednik planske komisije LR Slovenije tov. Kraiger je v proračunski razpravi poudaril: Plan republiške industrije v letu 1950: povečanje proizvodnje za 8 odst. v primeri s lanskim, ne da bi se bistveno povečala delovna sila. In dalje: V letošnjem letu moramo vključiti v gradbeno stroko nad 6.000 novih delavcev, prav tako moramo v težki in lesni industriji povečati število zaposlenih. Nadalje bo treba krepiti in pospeševati zadržanost na vasi. Resolucija III. zasedanja CKKPJ govori med drugim, da je posredovanje kulture našemu delovnemu človeku in njegov kulturni dvig na podlagi nauka Marksa—Lenina ena osnovnih nalog Partije in njenih množičnih organizacij.

Take so torej osnovne naloge (poleg vseh ostalih) v letu 1950. Če pa hočemo te naloge izvršiti je nujno, da z njimi seznanimo naše delovne ljudi — kolektive — in jih prilagodimo prilikam posameznega kolektiva. Drugi in še važnejši del je, da poskrbimo za dober vodilni kader, ki bo sposoben te naloge organizacijsko sprovesti.

Priprave in sami občni zbori podružnic naj bi bile mobilizacijsko politično sredstvo za razbijanje kolektivov, ter za odkrivanje novih članov, sposobnih za sindikalna vodstva. Zda pa pogledamo kako je to do danes praktično uporabljeno. Gremo po vrsti v podružnice Cinkarne. Ker je to večji kolektiv, morajo najprej na posameznih delovnih mestih in skupinah izvršiti občne zborni sindikalnih grup, po oddelkih občne zborni pododborov in šele potem občni zbor podružnice. Upravni odbor je že začel z volitvami v grupah — ampak kako. Tajnik podružnice pravi, da imajo v Cinkarni okrog 19 grup. Grupne poverjenike so kakor je izjavil bolj »imevali« kot volili. In da je pododbor topilničarjev sklical občni zbor, ki se pa zaradi slabe udeležbe ni mogel vršiti. Iz vsega tega se da sklepati, da so tajniki in nekateri člani upravnega odbora vzeli občni zbor le za formalnost in pač zaradi občnega zbora. Če bi upravni odbor ob podpori partijske organizacije in upravnega vodstva posvetil občnim zborom osnovnih organov več pažnje in politično obdelal vsako grupo, bi prav gotovo zvedel pod kakšnimi slabimi pogoji stanujejo delavci v baraki, kjer se bolj kadi kot v sami Cinkarni pri pečeh, da o čistoči sploh ne govorimo, da so nameščenici industrijskega magazina dobili brez vednosti sindikata nagrade, ker pač to teorijo zastopa personalni in še mogoče o čem več — ter končno bi mogoče le uspelo katekumenu funkcionarju prepričati predelavca v topilnici tov. Flisa, da naj spet po 9 mesečnih plača sindikalno članarino, da bi zopet postal član sindikata, če že noče biti član OF in če ne že zaradi organizacije pa vsaj zaradi solidarnosti do

kolektivov. Tajnik to slabo organizacijsko pripravo opravičuje, češ, da sam okrajni svet nudi premalo pomoči. Tov. Gombač, funkcionar OSS-a je sindikalni podružnici pomagal organizirati politično proizvodne sestanke po obratih, ne vemo pa koliko je dobila pomoči pri občnem zboru. Sicer pa bi od 1. januarja do danes tajnik sam lahko izvršil več občnih zborov, kakor imajo do danes ustanovljenih grup. Nekoliko drugačna je priprava na občne zborni v podružnici Tovarne emajlirane posode. Predsednik podružnice tov. Tofant sicer ni dolgo na tem mestu, ima pa točen plan občnih zborov pododborov in je dal poleg ostalih tudi pismena navodila o čem naj poroča, tako da so občni zbori pododborov dobro pripravljeni. Le tov. Leban Franc bo moral v pododboru lučnice ponovno izvršiti občni zbor, ker je bila preslaba udeležba, oziroma disciplina. Sindikalna podružnica je vzporedno z občnimi zborni pododborov organizirala povečano tekmovanje za plan na čast peti obletnici ustanovitve sindikatov Jugoslavije, v spomin Lenineve smrti pa masovno zborovanje. Napaka je v tem, ker so na nekaterih pododborih zaradi »nepoučenosti« volili delegate za občni zbor podružnice in grupne poverjenike javno. Na splošno so priprave za občne zborni v pododborih še premalo izkoristili v politično delo, ter za spoznavanje kolektiva s planskimi nalogami.

V podružnicah ki so že imele občne zborni, je bil najboljši v Klavnicah, mnogo boljše od lanskega pa je bil občni zbor v LIP Teharje. Slabo je bil pripravljen zbor podružnice pekov, mlinarjev in mlekometa. Na občnem zboru so delno razkrinkali predsednika podružnice Tovarne sodov Medlog tov. Esih Ernesta, ki se sploh ni hotel udeležiti občnega zbora. Nekateri so ga še hoteli na kandidatsko listo, kar je pa večina kolektiva odbila. Občni zbor Tovarne »Elka« je pokazal, da vlada med delavci in nameščenici sovražstvo. Direktor te tovarne bo moral svoj odnos do delavcev spremeniti in od očitkov »češ, da so delavci kruhoborci«, preiti na vzgledno sistematično politično delo. Delavski inšpektor v podružnici Tovarne Šentpetr je na občnem zboru poudaril, da uprava in personalni referent vpišejo mnogo opravičenih izostankov delavcem čeprav niso opravičeni. To je menda prvi dobri primer, da se delavski inšpektor zanima tudi za to stran svojega dela.

Dosedanje delo podružnice St. Pavel pri Prebodu je bilo slabo. Tajnik podružnice je bil v sindikatu za vse, delal mnogo in nič napravil. V kolektiv, udarnike, mladino in sindikalne funkcionarje je izgubil vsako upanje. Pred njim je vse temno, nič ne vidi uspehov kolektiva in ne uspehov ljudske tehnike. Pravi, da sindikalni študij ne gre. Sam pa ve le toliko iz dnevnih novic, da Ljudska pravica še izhaja v Ljubljani. Predsednika podružnice ni blizu, ostali

člani upravnega odbora mu ne pomagajo mnogo. Če je s tako jasno perspektivo šel upravni odbor podružnice na priprave za izvedbo občnih zborov v grupah in pododborih, potem ni čudno, da na občne zborni pride malo delavcev in da so zelo slabo pripravljeni.

Iz vseh dosedanjih izkušenj je razvidno, da so nekatere večje in tudi manjše podružnice vzele priprave za občni zbor neresno, in da imajo občne zborni zaradi formalnosti. V nekaterih primerih je celo opaziti podcenjevanje občnih zborov grup in pododborov. To zelo škodljivo stališče je treba nujno zatreči, ter pripravam za občne zborni posvetiti več skrbi. Podružnico Beton bo verjetno v pripravah za občni zbor

zmedlo, da so v komisiji za delovne spore samo nameščenici in bo končno uredila pravočasno izplačevanje delavcev. Podružnica OLO-a bo mogoče le prej skušala urediti plače nameščenem menze OLO-a, ki so že več kot dva meseca brez vsake plače. Sindikalna podružnica MLO Gostinca pa naj pove upravniku Ojstrice, da se naj bolj briga za obrat, kot pa za hrenovke in kozarce. Podružnica Tovarne tehnic naj si na pravi pregled članov, ter vključi še ostalih 40 odst. delavcev v sindikat.

In končno. Pri izvedbi občnih zborov naj pomagajo osnovne partijske organizacije in uprave podjetij ter ustanove, kajti le z vsestransko pomočjo bodo občni zborni dosegli svoj cilj to je: mobilizacijo delavcev in nameščencev za uspešno izvrševanje planskih nalog, kulturno prosvetnih in organizacijskih nalog in da bodo v nova sindikalna vodstva izvoljeni najboljši delavci in nameščenici. Okrajni svet bo moral vse svoje delavnost posvetiti izvedbi občnih zborov.

MLADINA IZBIRA SVOJA VODSTVA

Mladina v aktivu Zvezna si je 24. januarja izvolila svoje vodstvo. V lepo okraseni dvorani so se seseli vsi mladinci razen šestih, ki so bili opravičene odsotni zaradi bolezni. Lepe rezultate ima ta mladinski aktiv v letu 1949 na vseh sektorjih dela, posebno pa pri fizikulturi, za kar so prejeli tudi priznanje. Med časom, ko je kandidacijska komisija štela glasove, so bili za poštovno valno delo v mladinski organizaciji nagajeni mladinci s knjigami in diplomami. V diskusiji je dosedanji organizacijski sekretar obrazložil tudi pomen volitev ljudskih poslancev v Ljudsko skupščino FLRJ. Mladinci so sklenili, da bodo v letu 1950. naredili 2000 ur prostovoljnega dela, priredili 2 kulturni prireditvi in 3 izlete v kraje, kjer so padli naši hrabri partizani.

V aktivu uslužbenških podjetij, kjer obstoja samostojen aktiv šele dva meseca, so si izvolili svoje vodstvo. Dogovorili so se, da bodo imeli redne sestanke na katerih bodo obravnavali probleme posameznih mladincev in tako usmerjali delo aktivov. Dnevni red so dopolnili tudi s pevsko točko.

Tudi v aktivu Dečje jasi, kjer imajo mladinke zelo važno nalogo — vzgajati naše najmlajše, so si izvolili svoj sekretariat. V svoji sredini so imeli tri mladinke, ki so delo mladinske organizacije zavrle to so: Sajbert Cilka, Slemenšek Mira in Knap Marinka. Mladinska organizacija v aktivu Dečje jasi je mladinke izključila iz organizacije in jih stavila na razpolago upravi za delovno silo, ki jim bo dala njim primerne zaposlitve. Mladinke v tem aktivu so ogorčeno protestirale proti izključitvi LMJ iz SFDM.

Vsa mladina Tovarne emajl. pos. se je udeležila predvolivnih sestankov. Mladinci so sprejeli obveze za prostovoljno delo v produkciji. Mladince, udarnik Skalar Milan se je obvezal, da bo tedensko naredil 16 ur prostovoljnega dela. Mladinske brigade, kakor tudi aktivni so se obvezali, da bodo tekmovali na čast volitev v mladinska vodstva v tovarni, ter v čast mestne in oblastne konference LMS.

ko se obvezujejo, da bodo izvršili 100 odstotkov letnega plana na kantarh za mleko.

Tovariši iz mehanične delavnice bodo izdelali 211 komadov novih orodij in letni plan v približnicah za radiatorje bodo izvršili 100 odstotno do 1. avgusta 1950. Ključavničarji tega oddelka bodo skrbeli za popravila v rekordnem času.

Volitve v Ljudsko skupščino FLRJ bodo 26. marca

V soboto 14. t. m. je Zvezni svet obravnaval zakonski predlog o spremembi števila prebivalcev. To število dokazuje, da se bo Zvezni svet razširil in izpolnil s številnimi novimi ljudmi, ki so se odlikovali zadnja leta pri graditvi socializma in izpolnjevanju petletnega plana.

Zvezni svet je predlog soglasno sprejel. Prav tako je bil predlog soglasno sprejet na seji Sveta narodov. V obeh svetih so bili sprejeti tudi vsi ostali zakonski predlogi.

Najboljši delavci Tovarne emajlirane posode nazdravljajo peto obletnico ZS

Delavci in nameščenici Tovarne emajlirane posode v Celju zbrani na skupnem sestanku dne 22. januarja 1950 Vam pošiljamo plamete in borbene pozdrave ter iskrene čestitke ob priliki praznovanja V. obletnice obstoja Zveze Sindikatov Jugoslavije.

Obvezujemo se, da se bomo neumorno borili za izpolnitev petletnega plana in s tem za izgradnjo socializma v naši deželi. Izvajali bomo kot doslej in še ostreje dosledno borbo proti elementom, ki bi na kateri koli način hoteli zavirati naš revolucionarni polet in v globoki zavesti skovani v toku dolgotrajne borbe za pravice delovnega človeka branili pridobitve gigantske narodnoosvobodilne borbe, pridobitve naše proletarske revolucije.

Za okrepitev borbe sprejemamo naslednje obveze:

Tovariši Končan Jože, Pokelšek Karl, Hajsinger Stanko in Voga Ferdo obljubljajo, da bodo do 29. novembra 1950 izpolnili petletni plan.

Delavci iz »surovinkega« oddelka se obvezujejo, da bodo do 29. nov. 1950 dosegli 95 odstotkov letnega plana.

Delavci iz oddelka izdelovalnica jeklenih kotlov se obvezujejo, da bodo do 29. novembra 1950 dosegli letni plan v izdelavi jeklenih kotlov za centralno kurjavo 93 odstotkov, v odpadkih (deli za avtomobile) pa za 90 odstotkov.

Sindikalna podružnica sodišča napoveduje tekmovanje za okrepitev SKUD-a »France Prešeren«

Sindikalno kulturno-umetniško društvo »France Prešeren« ima od ustanovitve že dosti velikih uspehov. Društvo se je udeležilo tekmovanja SKUD-ov s sodelovanjem vseh kulturno-umetniških sekcij. Nastopale so likovna in dramska sekcija, godba na pihala, mešan pevski zbor, tamburaški zbor in solisti. V tekmovanju je društvo dobilo zaslužen priznanje, ko so ga proglasili za najboljši SKUD v okrajih Celje-mesto, okolica in Soštanj. Vse te uspehe je društvo doseglo kljub zelo nizki pomoči sindikalnih podružnic, katerih člani so vključeni v SKUD »France Prešeren«.

Da bi se ta napaka v bodoče popravila je sindikalna podružnica sodišča v Celju napovedala tekmovanje vsem 25 podružnicam, ki imajo svoje članke že vključene v SKUD, po sledečih točkah:

Katera podružnica bo v času od 1. II. do 15. III. pridobila več novih članov za SKUD »France Prešeren«? Katera podružnica bo v istem času pridobila več podpornih članov društva? Katera podružnica bo najprej dostavila v SKUD popis novih članov in katera podružnica bo najprej poravnala vso zaostalo članarino in pobrala članske prispevke starih in novih članov za prvo polletje 1950.

Tovarišice in tovariši iz oddelka »emajlirnice« se obvezujejo, da bodo dosegli letni plan sto odstotno do 29. novembra 1950. Izmeček bodo zmanjšali za 5 odstotkov.

Tovariši iz oddelka »pocinkovalnica« se obvezujejo, da bodo v letu 1950 izpolnili 75 odstotkov predvidenega plana, ker nočna posada ne bo vključena. Ena-

Pri popisu vojnih žrtev je bilo dosedaj premalo sodelovanja z vsemi množičnimi organizacijami

Zveza borcev bo po vsej Jugoslaviji izvedla zbiranje podatkov o žrtvah vojne. Cilj te akcije je, da dobimo točne podatke o žrtvah, katere so naši narodi dali v drugi svetovni vojni. Popis mora biti izveden z vestnostjo, pri vsaki hiši in družini. Na podlagi tega popisa bodo tiskali spominsko knjigo za vsak kraj posebej.

Na ta način bo v ljudstvu še bolj oživel spomin na slavne dni naše narodno osvobodilne borbe in na žrtve, katere so padle v tej vojni. Dobljeni podatki pa bodo pomagali organizacijam Zveze borcev in ljudski oblasti, da bodo v bodoče posvečali še večjo skrb svojcem vojnih žrtev.

O kom se podatki zbirajo:

V tem popisu je treba zbirati podatke o padlih žrtvah druge svetovne vojne.

Za žrtev smatramo vsakega državljana Jugoslavije, ki je med drugo svetovno vojno v času od 6. aprila 1941 do 10. maja 1945 izgubil življenje v sled vojnih vzrokov in okoliščin, bodisi v naši državi, bodisi izven nje, v kolikor žrtev ni bila na strani okupatorja in domačih izdajalcev. Pri tem, na kakšen način je došla oseba preminula, ni treba delati razlike. (Padel v borbi, ubit od okupatorja ali domačih izdajalcev, umrl zaradi zadoblenih ran pretepanja, gladi, ubit pri bombardiranju, umrl v koncentracijskem taborišču ali na prisilnem delu.) Vse te žrtve je treba popisati. Osnovno je, da je smrt nastopila kot posledica vojne.

One, ki so med vojno umrli naravne smrti, v tej akciji ne bomo popisovali. Popisati je treba tudi tiste, ki so izgubili življenje po 10. maju 1945, če je smrt postala posledica ran, dobljenih v vojni. (Na primer: nekdo je bil ranjen pred 10. majem pa je umrl po 10. maju. Žrtve preostalih četniško-ustaskih in belogardističnih banditov je treba seveda tudi popisati.)

Vsi oni, ki so v teku NOB izgubili življenje na strani okupatorja na kakršen koli način kot borci in pomagači, simpa-

tizerji ne pridejo v popis kot vojne žrtve.

Znano je, da so bili tudi v vrstah sovražnika in drugih vojnih formacij prisilno mobilizirani pristaji in simpatizerji NOB. V tem primeru, če je za nekoga potrebno zbrati podatke, je vsekakor bolje, da se ti podatki zberejo, kakor da se jih iz popisa izusti. V poznejšem pregledovanju materiala bodo take primere razčistili. Vse popisne ekipe naj v takih primerih popišejo in zberejo tudi zgodovinski material. Prepričani smo, da je pri mnogih družinah še marsikatera listina ali predmet iz časa NOB. Tudi sovražna literatura ima veliko vrednost. Prosimo vse, ki hranijo kaj takega, da to oddajo popisnim ekipam, ali pa javijo kakšne predmete in listine imajo.

Ta popis vodi Glavni odbor ZB preko posebnih komisij za zbiranje podatkov o vojnih žrtvah. To so republiške, oblastne, okrajne, mestne in krajevne komisije. Vse te komisije delajo pod vodstvom odgovarjajočih odborov Zveze borcev NOV. V komisijah sodelujejo tudi predstavniki oblasti in masovnih organizacij. Najtežje naloge imajo okrajne, mestne in krajevne komisije.

Za Celje-mesto je bila na seji Zveze borcev določena 11 članska popisna komisija. Člani komisije so imeli seminar, katerega se je udeležil tudi član oblastnega odbora tov. Centa. Vsi člani komisije so se obvezali, da bodo z vso resnostjo pristopili k tej važni nalogi. Vendar so posamezni tovariši ostali samo pri obljubi. Zaradi tega neresnega odnosa do obveznosti, leži vse delo zadnje dni, le na predsedniku in tajniku, katera sta že itak preobremenjena z delom.

Pohvale vreden je odbor ZB na Jožefovem hribu. Komisija je četrti je prva javila člane popisnih ekip in je do srede 25. t. m. izpolnila že 60 odstotkov popisa. Tudi I. četrt, Gabejce in Breg so pravčasno javile svoje popisne ekipe. Vse ostale krajevne komisije pa ne moremo šteti med one, ki se drže določenih rokov in obvez.

ZAKLJUČNE TEKME HOKEJSKEGA PRVENSTVA LRS

27. in 28. ob 18 in 20. 29. ob 9 in 11 dopoldne. — Za zaključno tekmovanje se so kvalificirali: Ljubljana II, Gregorčič Jesenice, Kladivar Celje, Razlag Brežice

Člani sindikata pri Okrajni zvezi kmetijskih zadrug bodo še več pomagali kmetijskim zadrugam

Občni zbor sindikalne podružnice Okrajne zveze kmetijskih zadrug je bil zelo dobro pripravljen. Ob tej priliki so uslužbenici OKZK sprejeli letni plan. Poleg obširnega načrta za kulturno in politično delo so delavci in nameščenici sprejeli tudi gospodarske naloge, ki bodo v mnogem koristile delovnemu ljudstvu Celja in okolice. V letu 1950 bodo pomagali Kmetijsko obdelovalnim in prodajnim zadrugam na vaseh. Pomagali bodo pri organiziranju Kmetijskih obdelovalnih zadrug posebno najtežjim predelom v celjski okolici, v kozjanskem in vitanjskem sektorju. Desetim Kmetijskim zadrugam, ki bodo z njihovim prizadevanjem v teh krajih ustanovljene, bodo nudili vso organizacijsko in politično pomoč.

Obrtnih delavcev je v okolici Celja le 40. Njihova skrb bo razkriti obrtno dejavnost tako, da bo ob koncu leta v okraju 100 obrtnih delavcev, katerih ogromno korist za podeželsko ljudstvo ni treba posebej omenjati. Ker pa obstoječe delavnice ponekod v organizacijskem pogledu še šepajo, bodo letos utrdili njihovo delo s pravilno postavitvijo in normami in s koristnejšo uporabo materiala. Najboljše delavnice in delavce bodo za njihov trud nagradili.

Važna naloga, ki so jo postavili v sprednje, je tudi utrditev socialistične

trgovine. Posebno pozornost bodo posvetili političnemu dvigu trgovskega kadra. Napak v tem pogledu je bilo v preteklem letu dosti. Tokrat se ne bodo na napakah samo učili, temveč storili resne ukrepe, da se odstranijo. Odkup drobnih poljskih pridelkov bodo povečali.

Tudi na važnost preskrbe mesta Celja s poljskimi pridelki niso pozabili. Misel o ustanovitvi tržnice obdelovalnih zadrug je zelo razveseljena. Na ta način bo mesto imelo vedno na razpolago prepotrebno zelenjavo. Dosedaj so bili Celjani precej odvisni od privatnikov, ki niso nudili delovnemu ljudstvu tega, kar potrebuje; njihov cilj je bil predvsem zaslužek.

Se nekaj zelo koristnega so sklenili. Do 15. februarja bodo ustanovili gradbeno podjetje za zadrugne gradnje. Ustanovitev tega podjetja obeta mnogo pomoči Kmetijskim zadrugam pri gospodarski izgradnji in gradnji zadrugnih domov, katerim bodo letos posvetili več truda kot dosedaj.

Ostali sklepi, ki so prav tako važni za razmah socialističnega gospodarstva na vaseh in živahno dejavnost podružnic, so dokaz, da bodo delavci in nameščenici pri Okrajni zvezi kmetijskih zadrug vložili vse sile za izvedbo letnega plana, ki so ga tako navdušeno in preudarno sprejeli.

Iz lanskoletnih izkušenj povzemamo, da moramo v borbi za plan že prve mesece napeti vse sile

Pismo iz Tovarne pohištva

Ko smo ob zaključku drugega leta petletke ugotavljali naše uspehe v proizvodnji, smo videli, da smo ravnali pravilno, ko smo v septembru 1948 delo normirali po skupinah. Videli pa smo tudi, da smo k temu pristopili dokaj kasno, kar je dobilo odraza v izpolnitvi plana: 55 garnitur spalnic nam je zaostalo, kar smo seveda morali nadoknaditi v tretjem letu petletke. Zato smo smatrali za neobhodno potrebno, okleniti se brigadnega načina dela, za kar so nam dali dober zgled mnogi obrati. Lani smo že pričeli delati po brigadnem načinu, vsega dela pa smo imeli normiranega 99 odst. Takrat smo tudi dobili plan proizvodnje za leto 1949. Razbili smo ga na posamezne mesece, da bi ga do konca leta v rednem delovnem času uspešno dovršili.

Meseca marca pa smo dobili dodatni plan, ki je pomenil skoro 50 odst. povišanje osnovnega plana, v katerem so bili poleg tega zapopadeni artiljeriji z večjo komplkacijsko izdelavo. V aprilu je bil odpoklican dotedanji obratovodja na višje službeno mesto in šele takrat nam je novi obratovodja razložil naša naloge v zvezi s povišanim planom. Ko smo plan ponovno razblijali na mesece, smo na proizvodnih sestankih ugotavljali — ko smo pretehtali vse možnosti — da plan v normalnem delovnem času ne bo mogoče do konca leta izpolniti. Kolektiv je soglašal s predlogom obratovodje, da bi že v maju pričeli z nadurnim delom brez 50 odst. dodatka, ker drugače rešitve Glavna direkcija lesno-predelovalne industrije v Ljubljani ni priznavala, vendar s tem ni mogel soglašati odsek za delovne odnose pri MLO Celje. Šele proti koncu leta, ko se je Glavna direkcija pričela vstrajneje zanimati za izvršitev planskih nalog, ne glede na to, da nam potrebni material ni bil dostavljen v zadostni količini in pravočasno (planiralo in dobavljalo je material upravno vodstvo tovarne v Mariboru preko Gl. direkcije lesno-predelovalne industrije v Ljubljani), nam je bil dovoljen 50 odst. pribitek za nadure. Razen tega so bili izdečki planirani na uporabo panel-plošč, ki jih pa naše tovarne iz objektivnih razlogov niso mogle dobavljati in smo morali zaradi tega proizvodnjo preusmeriti v drug način, ki zahteva več izdelavnih ur. Pri vsem tem je igralo veliko vlogo dejstvo, da smo glede delovne sile imeli planiranih 75 odst. produktivnih moči, med letom pa je bilo službeno premeščenih 8 naših tovarniških-proizvodnih delavcev, za katere nismo dobili nadomestila ter da je v planu delovne sile všteti tudi 20 učencev.

Skupina učencev v gospodarstvu si je ogledala ŽELEZARNO ŠTORE

Okrajno poverjeničstvo za delo je organiziralo v nedeljo ekskurzijo z učenci strokovnih šol v železarno Štore. Pri ogledu tovarne so jih spremljali tovarniški izoženarji, ki so tu pa tam pojasnjevali proces dela. V martinarni so našli ravno na »šaržo«, kar jih je posebno zanimalo, ker so dosedaj o delu v naših železarnah slišali samo pri puku v šoli.

Zal, da niso imeli možnosti videti dela tudi ostalih obratov kakor valjarne, livarne in šamotne tovarne, ki ob nedeljah zaradi popravil ne delajo. Priprani smo, da jim bo ponovno dana možnost ogleda še kakšne druge tovarne, ker čisto drugače izgleda, če na lastne oči vidijo tisto, kar jih v šoli učijo, ker tako lažje razumejo potek dela.

Kakšne so otroške sankke, ki stanejo 700 din?

Pred nedavnim smo v našem dnevnem časopisu čitali priporočilo, da naj lesna podjetja izdelajo za naše najmlajše čim več sank, da si bodo v zimskem času privoščili več razvedrilja.

Prav gotovo priporočilo ni imelo namena, da bi nudili otrokom razvedriljo samo za par dni, temveč da bi jim ga privoščili celo zimo, dokler bo sneg, dokler bo možno sankanje in še kakšno leto naprej.

Mogoče se je tudi vam kaj takega pripetilo, da ste se pri nakupu sank skupaj z otrokom razočarali. 700 din so stale, kupili ste jih v Mestnem magazinu in samo parkrat ste se peljali, pa so se že pomlele. Pustimo na strani, da je vsota 700 din precej velika, veliko bolj važno je, da so razočarani s slabim izdelkom ravno tisti, ki niso ničesar zakrivali.

Koliko časa bomo morali še pripovedovati, da ni in ne bo v naši državi nikoli res, da mora nekdo zaslužiti na račun drugega, kar se je tudi zgodilo v tem primeru. Izdelek mora biti iz dobrega materiala, mora biti dobro izdelan. Ni dovolj samo nekaj zmašiti skupaj, da se samo doseže število, da se doseže postavljena norma, na drugi strani pa se naredi ogromna škoda. To bi si morali enkrat za vselej zapomniti vsi tisti, ki so za kvaliteto izdelkov odgovorni tudi po zakonu.

Vse to so bili problemi, katerih rešitev je bila v rokah celotnega našega kolektiva. Sindikat skupno z osnovno partijsko organizacijo in upravo podjetja nam je tolmačil pomen izvršitve letnega plana, kar smo smatrali za svojo častno nalogo. V ta namen smo že v oktobru organizirali enodnevno tekmovanje po Sirotanovičevem načinu dela in presedeli normo za 300 odst., kar je bil možen doprinos k izpolnitvi letnega plana. V novembru smo pričeli z nadurnim delom, toda na proizvodnih sestankih smo ponovno ugotavljali, da zaradi pomanjkanja delovne sile in potrebnega materiala plana do konca leta ne bo mogoče dovršiti. Prav v tem najbolj kritičnem času je bil obratovodja odpoklican za vršilca dolžnosti direktorja v Mariboru, na njegovo mesto pa je bil postavljen dotedanji delovodja. Na pomoč so nam priskočila druga podjetja, ki so nam posodila manjkajoči material, tovarniški izoženarji pohištva v Mariboru pa so razumevali našo stisko prevzeli od našega plana v izdelavo 50 kaučev in 50 viz. Toda vse to ne bi zaželelo, če ne bi ves kolektiv sprejel predlog sindikata, partijske organizacije in uprave podjetja, da osvojimo gibanje za visoko storilnost kot stalno metodo našega dela. S pojačanim tekmovanjem, ko smo večkrat delali tudi po 16 ur dnevno in vse nedelje ter prekoračevali norme do 45 odst., smo izpolnjevali svojo obljubo Partiji in domovini ter slavili dne 29. decembra ob 10. uri veliko delovno zmago: izpolnili smo letni plan!

Nekaj o plazovih in o nesreči pod Korošico

V Švici imajo Institut za proučevanje snega in plazov (Davos Weissfluhjoch). Internacionalna unija planinskih društev je za letošnje zimo organizirala poseben internacionalni »lavinski tečaj«, ki pa se ni vršil, ker je bilo premalo prijav. Internacionalizem je tu odpovedal, s tem pa ni rešeno, da raziskovanje tega usodnega pojava ni potrebno v vsaki deželi, ki se ponaša z gorami. Tudi pri nas, saj ni prva zima, ki nam je s plazovi iztrgala nekaj mladih ljudi. Pri nas o kakem sistematičnem proučevanju plazov doslej ni bilo govora, prav pa bi bilo, da nas kdo seznani z ugotovitvami vodje švicarskega instituta dr. Ing. Bucher Edvina, ki je izdal pred kratkim knjigo o plazovih in snegu. Knjiga zahteva od bračca znanje fizike in matematike a tudi potrpljenja, kakor ugotavlja nek švicarski poročevalec.

Imeli smo tudi pri nas velike plazove. Doslej je bil menda največji oni pod Storžcem. Reševanje je bilo seveda primitivno. Drugod imajo posebne dresirane pse, nemške ovčarje, ki morajo večkrat čez zimo napraviti preizkušnjo. Dresura je komplicirana, ker je treba imeti ljudi, ki se puste zakopati v sneg. Po nesreči mora biti pes takoj na mestu, ker ko ponesrečenec zmrzne, je zmerom manj možnosti, da ga pes zavoha. Pes mora priti na neprehopen plaz, ker sicer ga drugi vonji zapečejo in zmedejo. Zadnje čase govore o posebnem švicarskem aparatu, ki najde človeka pod snegom, če ima le količjak kovinastega na sebi.

Pri nas je Gorska reševalna služba organizacijsko lepo izvedena, nima pa nobenih posebnih pripomočkov za reševanje izpod plazov. Reševalne postaje niso opremljene z lopatami, nimajo sond, da o čem drugem ne govorimo. Mislimo si nesrečo nekje na Planjavi, na Ojstri, nad Beo, nad Presedlajem. Obveščevalna točka, najbližja, ki je pri roki je dom na Korošici, vso zimo odprta, je brez reševalne opreme, brez specialnih nosil in prevoznih smuč, brez lopat, brez ene same sonde. Iz Kamniške Bistrice do pod Planjave je celih 5 ur hoda v dobrih razmerah, iz Luč pa 7 ur. Reševalna postaja v Lučah ima nosila in smuči, eno samo sondo, nič lopat itd.

Večja skrb za opremo gorske reševalne službe je danes potrebna že zaradi množičnega razvoja planinstva in alpinistike. V Angliji, Švici, Franciji pa tudi drugod zadnje čase razmišljajo, kako bi ta silni povojni razvoj zaustavili. Angleški klubi so že uvedli strožje zahteve za sprejem. Švicarski so sicer bolj demokratični, a vendarle s skrbjo gledajo na nove pojave v gorah. Vodilna generacija alpinistov v Franciji prav tako ni zadovoljna z vedno večjim številom posestnikov gora. Pri nas problem ne postavljamo tako. Mi smo takoj po osvoboditvi načelno usmerili fizikuro, torej tudi planinstvo in alpinistiko v množičnost: z določenim namenom, da se namreč demokratizira in postavi v službo naše družbe in njenih nalog. Zmerom bolj pa stoa tudi pri nas v ospredje problem vzgoje mladih planincev in alpinistov. Nič več ni govora o planinski družini, planinska skupnost je ideal, ki ga je zmerom manj, namesto da bi bila zmerom trdnjša. N. pr. včasih je bilo poročanje v gorah samo po sebi umevno, danes ga ni več: pojavlja se težnja za čistim sportnim alpinizmom brez vsake kulturne vsebine. Kljub organiziranemu vodstvu tečajev in odsekov, pred nami,

Poleg izvrševanja planskih nalog smo priskočili na pomoč naši kemični industriji, za katero smo izdelali 350 komadov filterskih plošč in okvirjev za tiskanje barv. Pa tudi pri prostovoljnem delu smo se izkazali: za preureditev obratnih prostorov smo opravili 2096 ur, za zadržni dom na Babnem 650 ur, pri sečnji drv za široko potrošino 556 ur in na lastnem sekašišču 900 ur. Vse to dokazuje, da radi primemo za delo, saj vemo, da s tem pomagamo ustvarjati blagostanje v svoji socialistični domovini. Prav zato smo v toliko večji meri upravičeni zahtevati od Glavne direkcije in od upravnega vodstva tovarne v Mariboru, da nas že v prvem mesecu novega planskega leta seznani z našimi proizvodnimi nalogami, da se napake in pomanjklivosti iz planskega leta ne bodo več ponavljale. Pa še tole bi radi povedali: ne delamo in se trudimo zaradi nagrad; toda če vodstvo tovarne obljublja za uspešno izpolnitev plana nagrade najboljšim delavcem, potem naj to svojo obljubo tudi častno izpolni!

Priprani smo, da bomo tudi v četrtem letu Titove petletke uspešno izvršili vse naloge, ki jih pred nas postavlja Partija in domovina, ker čutimo v sebi dovolj življenjske sile, premagovati vse težave, pa naj pridejo s katere koli strani. Z enakomernim izpolnjevanjem naših dolžnosti v proizvodnji preko vsega leta pa se bomo v večji meri mogli posvetiti idejno-vzgojnemu in sploh kulturno-prosvetnemu delu, kar tudi doslej nismo zanemarjali.

Žene v Liscah dobro delujejo

Žene v Liscah ne zaostajajo za onimi iz drugih terenskih odborov. Dne 19. t. m. so imele prvi letošnji masovni sestanek AFŽ, na katerem so proučile in sprejele načrt za tekoče leto. Načrt, obsežen in skrbno pripravljen, je bil z neznatnimi dopolnitvami soglasno sprejet.

Med slučajnostmi so skrbne matere iznesle tudi vprašanje varnosti svojih otroboveznih otrok-deklic, katere v mestnem parku zadnje časa nadlegujejo sumljivi tipi s svojim nemoralnim obnašanjem in plašenjem. Sklenile so pomagati ljudski oblasti ter nepridiprave razkrinkati, da se jih spravi tja, kamor spadajo.

Dne 18. januarja je bila seja RK Lisce, na katerem so obravnavali tekoče zadeve ter pripravili načrt dela za leto 1950. Nadzorni odbor pa je pregledal poslovanje za preteklo leto, ki je bilo prav uspešno. Tudi pri RK se članice AFŽ marljivo udeležujejo. Mislijo že tudi na 8. marec, da ga bodo čim dostojneje proslavile.

Mladina na OLO Celje - okolica zelo dobro dela

V torek je zborovala, pregledovala svoje dosedanje delo, volila nove predstavnice aktivna in sprejela sklepe mladina okrajnega ljudskega odbora Celje-okolice.

Menimo, da je bilo v našem okraju malo takih volilnih konferenc, s tako polnoštevilno udeležbo, kakor je bila tega dne. Mladina okrajnega odbora je pred nekaj meseci dobila novo vodstvo,

katero je pravilno vodilo aktiv in imela v sebi dovolj revolucionarnosti. Uspehi doseženi v tem kratkem času v mladinskem aktivu, so dokaz, da je vodstvo pravo. To so potrdile volitve, ko so mladinci večino prejšnjih članov sekretariata ponovno izvolili in s tem dali sebi obveznost, da bodo vodstvu sledili in dosledno izvedli vse zadane sklepe.

Mladina okraja bo s svojo revolucionarnostjo, z doslednostjo v mnogem pripomogla k agilnejšemu delu ne samo ostalih množičnih organizacij in predvsem sindikata, pač pa tudi pri izvrševanju številnih nalog, ki stoje pred okrajnim ljudskim odborom.

S tako mladino ima veselje vsakdo in ji bo nudil tudi vso potrebno pomoč.

Žene v Rifengozdu so prve sestavile letni plan

Prvo kar so žene iz KLO Rifengozda čutile za najbolj potrebno je bilo to, da so izvolile novo predsednico vaškega odbora, ki bo vestneje prišla za delo v organizaciji. Nadalje so se odločile da bodo ustanovile šiviljski tečaj, katerega bo vodila tovarišica Planke Marija, strokovno znanje pa jim bo nudila šola v Laškem. Po izvršenem tekmovanju bodo napravile razstavo sešitih oblek.

Na dan žena 8. marca bodo nastopale s kulturno prireditvijo v Rifengozdu, istočasno pa bodo obdarile staršice. Tudi dvoje zdravstvenih predavanj bodo imele. Sklenile so poleg ostalega, da bodo obdarile matere večih otrok, uredile bodo oddelke za bodoče matere a tri, žene v vasi se bodo vključile v proizvodnjo. Pri popravilu ceste bodo delale vsaj sto ur, obenem pa bodo pomagale pri čiščenju sadnega drevja in pri obdelovanju ekonomije. Vse žene pa bodo letos še bolj razširile pridobivanje in oddajo oljnih semen.

Vaški odbor AFŽ Rifengozd je napovedal tekmovanje vaškemu odboru Ojstro.

Špekulant Bornšek Alojzij pred sodiščem!

Posestnik Bornšek Alojzij ima svoje parcele v nekaterih katastrskih občinah. To raztresenost je skušal izkoristiti v škodo skupnosti, s tem da je zatajil parcelo v Medlogu, katero je kupil od Kukčevih iz Zalca že leta 1948. Poleg zataja zemljišča je storil krivično dejanje tudi v pogledu napačno prijavljenih zemljišč in posevkov. V zagovor je izjavil, da nikoli ni točno premeril svojih njiv in da tako ni vedel, koliko zemlje prav za prav ima. Tudi pri oddaji mleka je skupaj s soobtoženko Bornšek Angelo - ženo kriv za gospodarsko sabotažo. KLO ji-ma je predpisal 3000 litrov obvezne oddaje mleka, oddala pa sta ga le 1600 litrov.

Poleg tega je Bornšek skozi vsa leta na debelo kupčeval s konji. On sam je izjavil, da je pri vsakem grlu imel okoli 3000 dinarjev zaslužka. Pri vsem tem pa ni imel oblastvenega dovoljenja za prekupčevanje.

Delo, ki sta ga opravljala obtoženi Bornšek in njegova žena, je skrajno špekulativno in protiljudsko. Obogatela sta hotela na račun skupnosti. Smešno bi torej bilo, če bi verjeli obtožencu izgovor, da ni vedel, koliko zemlje ima, saj tako zagrezen saboter in špekulant ni izpustil najmanjše prilike za svoje protiljudsko delo.

Zmagal je Ali-Baba

Simfonični koncerti niso pogost pojav v Celju, kvečjemu dvakrat na leto so Celjani lahko doželi te vrste kulturnih dobrin. Tako je bil za 18. januar napovedan koncert simfoničnega orkestra SKUD-a Tine Rožanc iz Ljubljane. Edina dvorana, ki pride za to v poštev, (treba je na odru namestiti 64 godbenikov), je velika dvorana Doma OF. Toda tu so stalne kinopredstave, na »srečo« Celjani pa so prav te dni vrtili in še vrtijo v zadovoljstvo ljubiteljev pristne ameriške umetnosti znani film »Ali-Baba in 40 razbojnikov«. Koncertna posvojenica, ki ima na skrbi organizacijo kvalitetnih gostovanj v Celju, se je na vse načine trudila, kako za koncert zagotoviti dvorano v Domu OF. Po brezuspešnih intervencijah, ko so bile kot odškodnina za izpadle kinopredstave postavljene zahteve od ene strani 65.000 din, od druge pa zopet 25 tisoč d.n., so brneli telefoni in se vrstile brzotavke med Ljubljano in Celjem in obratno. Končno je dopolnila na dan napovedane koncerta odločil predsednik MLO: za koncert ne damo dvorane na razpolago! In pri tem je ostalo. Koncert se ni vršil, imetniki vstopnic so odhajali nezadovoljni domov, kino-podjetje MLO pa je verjetno izpolnilo svoj finančni plan, za kar je prav za prav šlo. Kulturni tradiciji mesta Celja je to nedvomno močan prispevek, godbenikom je bila prihranjena naporna pot iz Ljubljane v Celje in nazaj (mimogrede povedano: v poslednjem trenutku), Ali-Baba in njegovih 40 razbojnikov pa je tudi ta dan na »umetniški« način posredovalo stotinam nadebudnih gledalcev nepotvorbena ameriško ideologijo.

pa so vsi odšli v Luče, javili nesrečo mimogrede pri Planinšku in na postaji NM, ki je dobila zvezo s Celjem postajo od 18. na 19. januar. Nato so se razšli vsi, razen Ljubljancina Kobija, Zilnikovega prijatelja, ki je reševalno odpravo pričakal v Lučah. Prej omenjeni vodja ni šel za primerno, da javi nesrečo na Kladju pri Poljanškovi, pri očetu in materi ponesrečenke, čeprav je nosila njegov nahrbtnik, niti to, da bi kot najizkušenejši spremljal reševalno odpravo 19. januarja zjutraj. Na misel mi je prišel Joža Čop, ki je pri svojih 54 letih 3 dni prebil v steni, v viharnem vremenu, sam izplezal, ponovno bivaliral brez hrane, prišel v vrata pa se z reševalno odpravo takoj odpravil nazaj na Plemenice. Zakaj? Da pokaže, kako nobena utrujenost ne sme uničiti skrbil za sočloveka, za tovariša, pa naj bo to kdorkoli. Pot iz Korošice do Luč pa se tudi v slabih razmerah ne more primerjati z naporom v Čopovem steburu. Za mladega človeka gotovo ne bi bilo nič preveč, če bi ostal čim bližje mestu nesreče, vsaj pri Planinšku ter na vse zgodaj odrinil nazaj na Inkret z ljudmi, ki jih je imel pri roki. Če bi jih noben drug ne spravil skupaj, bi jih bil oče ponesrečenke, sam nosač. Tudi med gozdni delavci je bilo več naših zimskih nosačev. To vse kaže, da je manjka čuta odgovornosti do sočloveka in sleherne rahočutnosti in sočutja do svojcev. Ni govora o pravem planinskem tovarštvu. Skrb za ponesrečenca je nekaj kar spada k človeški kulturi, tudi v primeru, če ni več verjetno, da bo še živ. Čemu potem še kakšna beseda o humanizmu, ki naj ga vzgaja planinstvo? Čemu potem govoriti o vrtilah, ki naj krase planince in alpiniste, če ne bomo smeli terjati od njega požrtvovalnosti neustrašenosti in tovarištva?

Se besedo o GRS. GRS ima v Sloveniji več baz. (Ljubljana, Kranj, Jesenice, Celje, Bovec) od katerih ima vsaka svoje postaje in obveščevalne točke. Centra je na Jesenicah in jo vodi Uroš Zupančič. V našem primeru je bila obveščevalna točka Kladnik, kjer pa se nobeden od družbe ni oglašil, reševalna postaja pa Luče. ki jo vodi tov. Herce. GRS je poslovala v redu. Tov. Herce je organiziral delavce in takoj obvestil bazo Celje, ki se je odpravila na pot ponoči 19. januarja, bazo Ljubljana pa je bila obveščena 19. januarja zjutraj ter še isti dan prispeła k Planinšku s preprobnimi sondami, brez katerih bi se reševanje zavleklo še za kak dan. Tako pa so se reševalci ukvarjali s plazom 19. in 20. januarja do pol tleh. Reševanje je potekalo v hudem snežnem mežetu, mrazu in vetru, poleg tega pa je bilo treba še pred nočjo iskati zavetja v Planici, 20. januarja pa ponovno pregaziti zameteno gaz in nov sneg.

Zaključek: Odstopiti od ture ni sramota. Z goro se ni šaliti, kadar se razbesne vremenski elementi. Ni vsak za vse, a za zimsko alpinistiko in zimsko planinstvo še celo ne. To je gotovo najtežji sport in terjala čelga človeka. Ne precejjuj svojih moči! V skromnem plazju, dolgem 60 m, širokem 30 do 40 m se izgubiš kakor smet, da te 9 ur išče 20 ljudi. Če pa že nastopiš tvegano pot, te s tistim trenutkom z vsemi soudeleženci veže tovariška vez. Vsi za enega, eden za vse, staro geslo, a v vsaki družbi moško, častno in za kulturno sožitje v gorah nujno potrebno. Prebudimo ga pri vseh!

Tine Orel

Kaj hočemo doseči v šoli, kakšnega človeka bi radi zgradili?

Vsem nam je očitno, da naj bo to socialistični človek, ki ljubi svojo domovino in spoštuje druge narode, da bodi to državljani nove, socialistične Jugoslavije. To pomeni, da naj bo to človek bogatega notranjega življenja fizično in moralno zdrav, krepak in čil.

Ob III. plenarnem zasedanju CK KPJ je bila sprejeta resolucija o nalogah našega šolstva. Del teh nalog je sam maršal Tito nakazal v razgovoru s mladimi učitelji, ki so odšli na svoja službena mesta v Sandžaku.

Resolucija ugotavlja, da je naše šolstvo v času po osvoboditvi napredovalo zelo velike korake naprej. Toliko novih šol, od osnovnih do univerz, nismo imeli doslej; takega števila raznovrstnih tečajev, strokovno izobraževalnih, ne poznamo v stari Jugoslaviji.

Vendar se je pokazalo, da so pri hitrem pohodu naših narodov v socialistični potrebi še večji napori za povzdigo našega šolstva in še več dela za odpravo napak, ki so dediščina kapitalističnega družbenega reda. Še bolj mora naše šolstvo prevzemati duh borbe za zgraditev socializma, naše šolstvo

mora biti povezano z naporci vsega ljudstva.

Naše šole naj vzgajajo svobodnega, odločnega, izobraženega, socialističnega človeka. Pogoji za vzgojo takega človeka so pri nas podani, le mestoma se v večji ali manjši meri pojavljajo ovire, ki jih prinaša birokracija, nezdrava borba za položaje, premajhna skrb za zdravstveno stanje otrok in za boljši materialni položaj učiteljskega.

Znano je, da tam, kjer pri oblikovanju novega člena socialistične družbe složno sodelujejo vsi činitelji od staršev preko šole, množičnih in oblastnih forumov, delo ni težko in je vedno uspešno. Če odpove ali slabo vpliva le eden izmed teh členov, trpi škodo tako posamezen gojenec - učenec in obenem skupnost. Zastonj je ves napor prosvetnega delavca, če ne najde razume-

vanja pri ljudskih odborih in množičnih organizacijah za potrebe šolstva in obratno so slabi uspehi tam, kjer učitelj ne opravlja vestno in odgovorno svoje naloge ali če vsled prezaposlenosti z izvenšolskim delom ne more svojih sil posvetiti šolskemu delu.

Neredko se danes smatrajo nekateri funkcionarji KLO-jev in OLO-ja šolsko delo kot manj važno, kot tako, ki lahko stopi v ozadje. Da je to posledica nerazgledanosti, je podčrtala omenjena resolucija.

Kakor v vsej državi, v vsej naši republiki morajo tudi šole našega okraja stremeti za tem, da vzgoje socialističnega človeka s širokim in vsestranskim obzorjem, človeka s trdnim znanjem, ki bo gradil in branil socializem.

Kot že omenjeno, pa mora pri vzgoji takega človeka družbe sodelo-

vati predvsem dom. Zato se morajo tudi starši seznaniti z novim načinom pouka in podrobneje poznati smoter vzgoje in pouka v naših šolah.

Na roditeljskih in masovnih sestankih se morajo zanimati za vse probleme šole. Le na ta način bo možno odstraniti vse pomanjklivosti na področju šolstva. Opažanja tako slabih kakor dobrih strani našega šolstva naj bi se na vsakem sestanku množičnih organizacij obravnavala in tedaj napake odpravljale, obenem bi se pridobili novi nasveti, čuli bi na teh mestih pametne predloge, ki bi jih naši kulturno prosvetni delavci prav radi uporabili pri svojem delu.

Tako množično sodelovanje pri izboljšanjih in še večji demokratizaciji šolstva bo čisto v skladu s resolucijo in bo kmalu rodilo uspehe.

Vprašanje prave

je vprašanje vseh masovnih organizacij, zlasti pa mladinske

Vse preveč se je doslej prepuščala skrb za šolstvo učiteljsvemu samemu. Kjer se je znal učitelj povezati z ljudstvom, tam so šolske razmere dobre. Popravila so se šolska poslopja, uređili so se šolski vrtni, šola je preskrbljena z učili in učenci imajo dovolj samcučil. Kjer pa te povezave ni bilo, so šole še danes neurejene.

Po volitvah so se krajevni ljudski odbori utrdili in imajo posebne poverjenike za prosveto. V okolici Celja so imeli ti poverjeniki že skupen sestanek z okrajnim poverjeništvom za prosveto, kjer so razpravljali o delokrogu, pravicah in dolžnostih krajevnih poverjenikov. Za vršitev teh dolžnosti je predvsem potrebno, da se ti poverjeniki točno seznanijo s problematiko šolstva, ljudske prosvete, predšolske, fizikulture in predvojaške vzgoje na svojem področju.

Doslej so šole in prosvetne ustanove o svojem delu in o svojih potrebah obveščale več Okrajni ljudski odbori zlasti kar se tiče prebeljenja šolskih prostorov in vseh manjših popravil. Premalo povezave je med šolskim upraviteljem ter krajevnim ljudskim odborom in ma-

sovniimi organizacijami. Vzemimo samo uspehe učencev sedaj v prvem polletju. Na okraju imamo že točen pregled uspehov na posameznih šolah. Ne mogli pa bi trditi, da ima pregled o uspehih učencev svoje šole krajevni ljudski odbor ali sekretariat take masovne organizacije v kraju. In vendar bi se šola morala nasloniti predvsem na krajevne faktorije, zlasti na mladino, ki je ideološki vodja naših pionirjev. Na masovnem sestanku bo potrebno razpravljati o vzrokih morebitnih neuspehov. Morda je vzrok slab šolski obisk, pomanjkanje učiteljskega, slabi prostori, slabi pedagoški priemi itd. Nuditi bo treba pomoč, da se ti vzroki odpravijo.

Potrebno bo najti vse vzroke, ki zavirajo redno šolsko delo in dobre uspehe na naših šolah. Izvesti bo potrebno vse naloge, ki bi jih naj izvedlo okrajno poverjeništvom za prosveto, krajevni ljudski odbor, masovne organizacije in šole same, da se bo nivo naših šol dvignil. Zaradi tega otvarjamo v našem listu široko diskusijo o problematiki našega šolstva. Želimo čim več dopisov iz ljudstva. Vsak podpisani dopis bomo priobčili, odnosno nanj odgovorili.

Cankarjeva drama „HLAPCI“ v žalcu

V nedeljo 22. t. m. je žalsko gledališče na prenovljenem odru v Domu Ljudske prosvete v Žalcu začelo letošno sezono s Cankarjevo dramo »Hlapci«. V delo je bilo vloženo mnogo truda in poštrevnosti, zlasti še od strani mladih igralcev, ki so v tem delu prvič nastopili na odru. Morda deo samo med gledalci in kritiki ni našo potrebnega razumevanja kot ga to delo in Cankarjeva slovenska beseda zaslužita. Vsekakor pa moramo dati celotnemu kolektivu kakor tudi tehničnim izvedbi dela, kljub manjšim pomanjkljivostim, popočno priznanje. Igralci so idejo in smisel Cankarjeve drame razumeli ter jo podali prepričljivo in prirodno. Sam tekst je bil idejno dobro obdelan že na dvomesnem igralškem tečaju, ki ga je vodil tov. Horvat, in je istočasno izvedel tudi režijo. Iz tega tečaja, ki ga je redno obiskovalo povprečno 20 ljudi, predvsem iz vrst mladine, je bil tudi vzel igralski

kader za Cankarjevo dramo. Na tečaju so mladi igralci dobili prve in osnovne pojme o pravilnem in realnem podajanju raznih gledaliških del, da bodo dostopni in razumljivi delovnemu človeku zlasti na podeželju.

Kar se tiče samega podajanja, moramo trditi, da je bil cilj dosežen. Tudi ljudstvo je do dela mladih igralcev pokazalo po no razumevanje, saj je bila dvorana nabit polna. Gledalci igralcev samih in njihovega bodočega razvoja pa bi bilo potrebno, da se njihovo delo temeljito in objektivno oceni. Le tako bodo spoznali dobre in slabe strani

svojega dela ter jih v bodoče izboljševali, slabe pa odpravljali. Verjetno bi delo doseglo lahko še boljše uspehe, če bi režiser lahko posvetil vse samo režiji, toda tu je problem igralskega kadra, zlasti v moških vlogah pri žalskih igralcih se pereč problem. Kljub vsemu je tov. Horvat vlogo Jermana odigral verno in prepričljivo, kot si je Jermana zamislil avtor sam, zlasti v zadnjem dejanju. Ne bom se ustavljala pri vsakem posebej, omenila bom le najvažnejše osebe in njihovo igranje, podrobnejšo oceno pa bodo podali že za to odgovorni činitelji.

Zupnik (Pintar) bi v podajanju svoje vloge dosegel lahko še več uspeha, če ne bi njegovo govorjenje včasih izvenlo preveč enolično, monotono. Učitelj Komar (Zagode J.) je podajal zelo prepričljivo, z zelo dobro mimiko, škoda le, da je bilo njegovo govorjenje v nekaterih slikah, zlasti v prvem dejanju premalo razločno. Hvastija (Kovač) je svojo vlogo odigral prav zadovoljivo in bo kot začetnik s trudom in poštrevnostjo lahko dosegel še več uspeha. Tudi nadučitelj (Zagode I.) je podajal dobro, pač pa bo v bodoče moral posvetiti mnogo več pozornosti pravilni izgovorjavi. Tudi učiteljice so svoje vloge izvedle prepričljivo in zelo je odgovarjala tudi njih nošnja, ki je bila časa, v katerem se igra dogaja, popolnoma primerna. Geni (Horvatova) je sicer v prvem dejanju prišla premalo do izraza, je pa svojo igranje znatno izboljšala v nadaljnjih slikah, predvsem v zadnjem dejanju. Lojzka (Miranenkova), ki je sicer v začetku pokazala premalo čustvenosti in toplino, je pozneje svojo vlogo odigrala zelo prepričljivo in lepo. Tudi Avdičeva je vlogo tretje učiteljice izvedla dobro. V govoru samem je pokazal največ popolnosti zdravnik (Vučer). Pokazalo pa se je, da mladi igralci nujno potrebujejo dramaturga, oziroma nekoga, ki jih bo uvažal v čistost in pravilnost izgovarjanja našega književnega jezika. Mnogo jim bodo koristile tudi razne govorne in čitalne vaje, kjer bodo pridobivali vse ono, kar jim še v izgovarjavi manjka, to predvsem mlajši igralci, ki so šele začeli nastopati na odru. Tudi ostali igralci kot je Kalandar, njegova žena, krčmar, župan in drugi so v mimiki in besedi dosegli svoj namen. Omenim naj še to, da je bila tudi solgra vreskozi dobra. Prizor med Hvastijo in Komarjem v II. dejanju sicer ni pokazal pravega in potrebnega efekta. Zelo dobro pa je uspelo podajanje IV. dejanja v gostilniški sobi, ki je bilo prikazano živo in v dobri solgri vseh nastopajočih.

Tudi scenarijo odra so si uredili sami z lastnimi sredstvi. Morda so ljudje, ki so gledali dramo na večjih odrih, videli v scenariju pomanjkljivosti. Gotovo pa niso pri tem upoštevali, koliko dela je bilo treba samo za postavitev novega horizonta in splošno preureditev odra in da danes niso našim odrom vedno dane vse možnosti za nabavo in popolno opremo odra, čeprav to vsaki igralec in ljubitelj umetnosti nedvomno želi. Kljub različnim mnenjem o delu in uspehih žalskega gledališča bodo mladi igralci nadaljevali svoje deo in ustvarili Savinjski dolini močan igralski kader, na katerega delo bomo lahko še ponosni. Še bodo na njih poti težave, pa tudi neuspehi na to naj bodo pripravljeni. Vendar pa jih to v delu ne sme omajati. Pred njimi naj bo vedno jasen cilj, dati našemu delovnemu človeku vse kulturne dobrine, dvigniti kulturni nivo širokih ljudskih množic našega podeželja.

V našem listu objavljamo javno diskusijo o vseh problemih šolstva. Čitalce, posebej tiste, ki učijo, je prosimo, da nam pošli svoje predloge, opise nepravilnosti ali vprašanja iz področja vzgoje doma in pouka v šoli.

Celjska ljudska knjižnica uspešno posreduje svoje bogate izkušnje ostalim

Centralna ljudska knjižnica v Celju je bila ustanovljena 1946. leta v »Prešernovem tednu«. V svojem prvem letu je morala premagati velike težave. Kljub temu, da knjižnica takrat še ni imela primerne prostora, je dosegla že velik uspeh. Z raznimi nabiralnimi akcijami po sindikalnih področjih in pri zasebnikih je začela delati s 1810 knjigami. Ob začetku je vodila knjižnico tov. Levstikova brezplačno, ker knjižnica še ni imela nobenih lastnih dohodkov ali podpore. Knjižnica je postala le trikrat tedensko po tri ure. Pravo življenje v knjižnici se je začelo šele z nastopom knjižničarja tov. Deniške, ki je bil pa že nastavljen. Ob koncu leta 1946 je imela knjižnica 622 rednih članov, katerim je bilo izposojenih 15.856 knjig. Vsaka od 1810 knjig je bila v tem letu osemkrat izposojena. Veliko zanimanje za knjigo je rodilo zamlisel nove, velike ljudske knjižnice v Celju.

Že v 1947. letu se je stanje knjižnice izboljšalo. MLO Celje je prispeval za nove knjige 5000 din, s sindikalno nabiravno akcijo je dobila knjižnica 12.000 dinarjev. Izposojenost pa je nanesla v tem letu že 44.000 din. S temi denarnimi

sredstvi in ponovno nabiravo akcijo knjig po hišah ter z darom študijske knjižnice v Celju je število knjig naraslo na 3287. Ko je bil v knjižnici nastavljen še en knjižničar, je bilo posojanje že skoraj vsak dan celodnevno. V letu 1947 je imela knjižnica že 1287 rednih članov, 9483 obiskovalcev; izposojila pa je 22.015 knjig, torej eno tretjino več kakor v prejšnjem letu.

V drugem letu Titove petletke pa je knjižnica še bolj napredovala. K temu je mnogo pripomoglo tekmovanje, ki ga je razpisal IO LPS za vse knjižnice v Sloveniji. Število knjig se je v času tekmovanja, ki je trajalo eno leto — od 8. februarja 1948 — dvignilo od 3287 na 5710 knjig ali za 73%. Razen izposojnine je imela knjižnica še 80.000 din dotacije od MLO in 50.000 din od OSS Celje, materialna stran knjižnice se je tako precej izboljšala. V tem času je knjižnica tekmovala tudi v čast V. kongresa KPJ z obveznostjo, da si bo do konca tekmovanja oskrbe la nove in lepše prostore, uredila čitalnico in lastno knjižnično. Knjižničarica je na dan začetka V. kongresa že pričela z delom.

V tem letu je knjižnica priredila dva kraška tečaja za knjižničarje drugih manjših knjižnic, knjižničarskega tečaja v Radencih pa se je udeležilo iz Celja pet članov, ki danes z uspehom vodijo vse manjše celjske knjižnice.

Število članov se je v tem letu dvignilo na 3000, ki so si izposodili 40.111 knjig.

Velik porast v delu celjske knjižnice na te nastal leta 1949, ko je knjižnica dobila nove sedanje prostore. Ustanovili so tudi čitalnico in tako stodstotno izpolnili svojo tekmovalno obveznost do 8. februarja. To je do zaključka tekmovanja. Za uspešno delovanje je knjižnica, kot najboljša v Sloveniji, prejela v trajno last prehodno zastavico ter 50.000 din. tov. Deniške pa v priznanje za svoje marljivo deo 4000 din.

V letu 1949 se je delo knjižnice še bolj razgibalo. Z uvedbo ruskega, srbskega, nemškega in francoskega odseka je število knjig in čitateljev znatno naraslo. Ob koncu leta je imela knjižnica 4000 rednih članov, 9525 knjig in 41.448 obiskovalcev, od katerih jih je obiskalo čitalnico 22.021. V moderni čitalnici so bili dnevno, kot so tudi sedaj, na razpolago vsi časopisi in revije. Tu se zbirajo dijaki, pionirji, delavci in nameščenci. Kadar koli pogledaš v čitalnico, je nabito polna. S popravilom in novo vezavo 4200 knjig v lastni knjižnični delavnici je bilo prihranjeno knjižnici nad 261.000 din. Število knjig se je od leta 1946 povečalo za 7715 zvezkov, število obiskovalcev pa za 527%. Socialni

sestav obiskovalcev je sdečel: 40% dijakov in učencev, 35% nameščencev in 25% delavcev.

Celjska knjižnica in čitalnica vrši etiko izobraževanja deo s knjižnimi večeri. V letu 1949 je bilo skupno prireditelj 16 takih večerov, delno v centralni knjižnici in čitalnici, nekaj pa v manjših knjižnicah. Večeri so bili prireditelj v spomin naših književnikov. Po kratkem življenjskem so brali na večerih od omne a pesmi iz njihovega dela. Da so bili večeri še bolj prijetni, so izvedli tamburaški SKUD »France Prešeren«, vsaki kvintet ali godalni kvintet pod vodstvom tov. Sencina prijeten program. Vsi ti večeri so bili zelo dobro obiskani.

Kakor smo omenili, deluje v Celju še več manjših ljudskih knjižnic; teh je 25. Med najboljimi manjšimi so Delavska knjižnica v Gaberju, knjižnica v Tkalcini hlačevine, Cinkarni, v rudniku in sponenci v Pečovniku, Zadržna knjižnica v Medlogu in podružnica centralne knjižnice v Zavodni. Vseh 25 knjižnic je povezanih s centralno knjižnico, kjer dobivajo knjižničarji vse praktične in druge nasvete.

Knjižničarji vseh teh knjižnic so dne 31. decembra 1949 izdelali plan dela za leto 1950. Število knjig bodo povečali v novem letu za 4630 izvodov. V vseh celjskih knjižnicah bodo uvedli enoten sistem poslovanja. Knjižničarji, ki nimajo primernih prostorov, bodo to preskrbeli. Da se knjižničarski kadri

čim bolj izpopolnijo, bo poslala centralna mestna knjižnica — kakor tudi vse ostale — svoje člane na knjižničarske tečaje. Že o obsežno je planirano delo knjižničarjev na terenu. Vsak drugi mesec se bodo sestali vsi knjižničarji celjskega sektorja, vodja sektorja pa mora s tričlansko komisijo izvršiti 8 pregledov v vseh knjižnicah. Poklicni knjižničarji bodo nadzirali poslovanje knjižnic po terenu in jim nudili vse pomoč. Centralna knjižnica bo pomagala terenskim s prirejanjem propagandnih goševanj v obliki književnih večerov. V tekočem letu bo imela 12 književnih večerov, in sicer: 8 v lastnih prostorih in 4 na terenu. Skicirali bodo tudi štiri konference bralec. Knjižnice imajo v planu tudi do očenno število dopisov za lokalne in republiške dnevnike. Celotno delovanje knjižnic bo prikazano z grafikoni. Vsi poklicni knjižničarji imajo dnevno eno uro študija, da predelujejo knjižne novosti, tako slovenske kot iz ostalih republik, in razne članke kulturnoprosvetnega značaja. Vsakih 14 dni pa bodo sklicani vsi poklicni knjižničarji iz vsega okraja, da se pogovore o tekočih nalogah in problemih knjižnic.

Knjižničarji so planirali tudi število vezav v knjižnični centralne knjižnice, izposojenih knjig in celo obiskovalcev. Ves plan je razdeljen na mesečne plane, s čimer je še bolj zagotovljena izpolnitev plana.

